

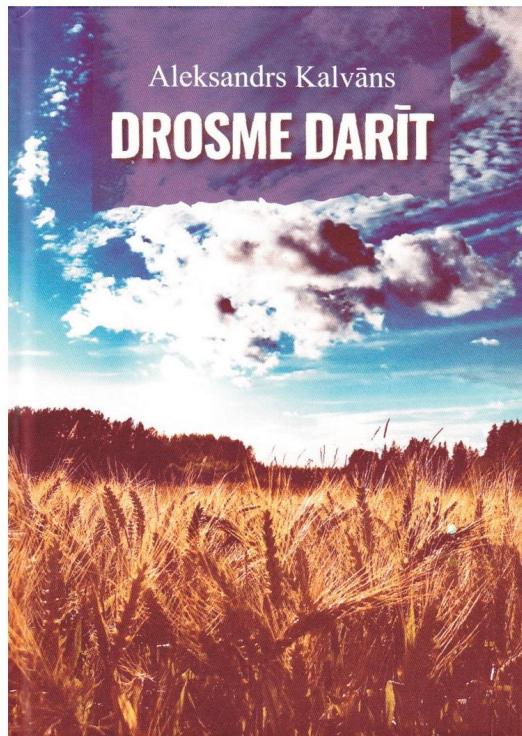
Kad plinte bija tuvāka par skolas somu

ARITA LEJINA

Celū pie lasītājiem sākusi Drabešu pagasta iedzīvotāja Aleksandra Kalvāna jaunā grāmata "Drosme darīt". Pensionārs, kas daudziem pazīstams kā bērnu vasaras nometņu "Pie Sprīdīša" rīkotājs un vēsturiskas tematikas grāmatu autors, šoreiz raksta par 77 gadus seniem notikumiem, kas risinājušies Rīgā, Limbažu apkārtnē, Ogrē, Skrīveros, Drabešos un Cēsīs.

Grāmatu izdevusi Sprīdīšu draugu biedrība. Biedrības pado-

mes locekle, "Tulkojumi.lv" vadītāja Karīna Līvmane, iepazīstīnot ar jauno izdevumu, stāsta: "Visu aprakstīto notikumu varoni ir tā laika padzinieki. Konkrētas personības. Grāmatu par jauniešiem uzrakstīts daudz. Taču, šķiet, ar tematiku, kādu darbā "Drosme darīt" izvēlējies autors, sastopamies pirmo reizi. 33 notikumi, kuri aprakstīti grāmatā, risinājās īpaši bīstamajos divu okupāciju laiku gados – no 1943. līdz 1948. Daudziem tā bija kā dzīve uz pulvera mucas. Tāpat kā visa tauta, arī jaunieši izdzīvoja trauksmainu laiku, kurā netrūka grūtību un briesmu, ļaunuma un arī labestības. Aprakstītos notikumos traģēdijas mijas ar traģikomēdijām, nu gluži tāpat, kā tas ir dzīvē. Lasot grāmatu,

pasmieties vai pasmaidīt vienmēr bijis patīkami. Un patīkami ir arī tas, ka šajā grāmatā esi uzzinājis daudz ko jaunu, kas līdz šim bija "tumša bilde".

"Drosme darīt" ir bagātināta ar apakšvirsrakstu "Puika un plinte". Šie vārdi atklāj kādreiz labi zināmo patiesību, ka tolaik puika un plinte bija nešķirami jēdzieni. Plinte jebkuram pusaudzim bija daudz tuvāk pie sirds nekā skolas soma. No pusaudžiem nešķirama bija pārgalvība un palaidnības, risks un arī drosme darīt nozīmīgus darbus, kurus nevar salīdzināt ar datora kara spēlītēm vai mobilo telefona podziņu dancināšanu. Katram laikam ir savs īpatnējs atspulgs.

Grāmata neaprobežojas tikai ar senu notikumu izklāstu, ko vairums vecāku

un vecvecāku dibinātu iemeslu dēļ noklusēja savām atvasēm. Uzzinām arī dažus līdz šim nedzirdētus faktus par kādreizējā Latvijas valsts un ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa gaitām. Par Limbažu puses un Cēsu šodienu un jau iedibināto rītdienu stāsta gan epiloga vietā rakstītās rindas, gan daudzās izteiksmīgās fotogrāfijas."

Savu pirmo literāri vēsturisko darbu "Uz ežījas galvu liku", kas iznāca divās grāmatās, A. Kalvāns lasītāju vērtēšanai nodeva 1993. un 1995. gadā. Tie bija pirmie izdevumi, kas stāstīja par Latvijas nacionālo partizānu cīņām pret okupantiem. 23 000 lielā tirāža tika izpirkta īsā laikā. 2017. gadā Amatas novada Sprīdīšu draugu biedrība laida klajā A. Kalvāna grāmatu "Mēs – Latvijas patrioti" par bērnu gaitām vasaras nometnē "Pie Sprīdīša". □